

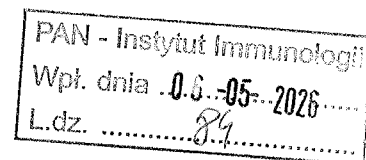

UNIwersytet Medyczny w Białymstoku
Zakład Medycyny Estetycznej
15- 267 Białystok, ul. Akademicka 3
tel. 85-748-5827 , 85-748 5822, e-mail: medycynaestetyczna@umb.edu.pl

---

Białystok, 30.04.2026r.

dr hab. n. med. Marek Niczyporuk
Kierownik Zakładu Medycyny Estetycznej
Uniwersytet Medyczny w Białymstoku

Ocena rozprawy doktorskiej
lekarz Justyny Putek
pt. „Psychologiczne aspekty wybranych zabiegów modyfikacji ciała”.

Zadowolenie ze swego wyglądu stanowi istotny element szeroko pojętego zdrowia. Oprócz samej konstytucjonalnej budowy we współczesnym społeczeństwie coraz szarzej spotykamy się z poprawą samooceny poprzez modyfikację ciała polegającą na tatuowaniu i piercingu. W zależności od kręgu kulturowego tego typu zachowania mogły być elementem kształtującym hierarchię bądź też świadczyć o przynależności do danej społeczności lub subkultury. Mogły być również elementem piętnującym. Obecnie stały się powszechnym i coraz bardziej akceptowanym zjawiskiem estetycznym i kulturowym.

Według danych COBOS w Polsce tatuaż posiada 8-10% ankietowanych. Powszechność zjawiska wydaje się być powodem coraz większej akceptacji społecznej. Powikłania somatyczne po wykonanym tatuażu i piercingu są często opisywane w literaturze medycznej, natomiast zawsze otwarte pozostaje pytanie, czy za taką formą dobrowolnej modyfikacji nie kryją się problemy natury zaburzeń zdrowia psychicznego. Zwraca się uwagę na to, że osoby posiadające modyfikacje ciała często się wypowiadają, że to jest forma wyrażenia „siebie” co nasuwa podejrzenie, że mogą mieć trudność w rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji (aleksytymia), może to też być lęk związany z wyglądem, problemy z samooceną, a także zaburzenie postrzegania własnego ciała –

dysmorfofobię (body dysmorphic disorder, BDD), która polega na absorbowaniu swojej uwagi na wymyślonej wadzie swego wyglądu.

O ile pacjenci z dysmorfofobią chcący poprawić wyimaginowany „defekt” trafiając pod opiekę dermatologów, bądź specjalistów medycyny estetycznej mają szansę na przekierowanie na leczenie specjalistyczne to osoby chcące wykonać tatuaż lub piercing raczej nie są kierowane na tego typu poradę. Negatywne postrzeganie siebie wpływa niekorzystnie na samoocenę i obniża jakość życia. Ponadto taki stan może doprowadzić do innych problemów natury psychicznej: zaburzeń odżywiania, depresji, fobii społecznych i sięgania po substancje psychoaktywne. W literaturze brak jest badań na dużych grupach których celem byłoby określenie zależności pomiędzy modyfikacjami ciała, a częstością występowania problemów zdrowia psychicznego. Stąd też, temat podjęty przez doktorantkę Justynę Putek uważam za ciekawy i bardzo istotny z klinicznego punktu widzenia.

Cele pracy doktorantka przedstawiła w sposób czytelny. Problemy badawcze w dysertacji skupiały się na charakterystyce grupy osób z tatuażem oraz piercingiem i ocenie częstości występowania aleksytymii oraz zaburzeń dysmorficznych, oceny postrzegania i poczucia własnej wartości w grupie badanej. Bardzo wartościowym celem badania było określenie związku pomiędzy obecnością modyfikacji ciała, a nasileniem objawów zaburzeń dysmorficznych u pacjentów z przewlekłymi dermatozami.

W celu przeprowadzenia badań doktorantka użyła ankiety internetowej udostępnionej na portalu społecznościowym. Badania wchodzące w skład niniejszej dysertacji przeprowadzono na grupie 942 respondentów. Uczestników badania w poszczególnych grupach badanych poddano ocenie za pomocą polskich wersji językowych kwestionariuszy TAS-20 (Toronto Alexythymia Scale), Appearance Anxiety Inventory (AAI) i Body Dysmorphic Disorder Questionnaire – Dermatology Version (BDDQ-DV) służącemu ocenie postrzegania swego wyglądu i ciała przez pacjentów w celu wstępnej selekcji zaburzeń dysmorficznych. Użyto również Skali Funkcyjności Appreciation Scale (FAS) służącej do oceny poziomu uznania dla funkcjonalności własnego ciała. Kolejnym kwestionariuszem była skala samoceny Rosenberga RSES, (Rosenberg Self-Esteem Scale), a u pacjentów z przewlekłymi dermatozami dodatkowo Skalę Akceptacji Choroby (Acceptance of Illness Scale, AIS) . Cele pracy doktorantka spełniła w poszczególnych częściach swego opracowania.

Przedłożona do oceny rozprawa doktorska lekarz Justyny Putek jest 68 stronicową pracą. Struktura rozprawy jest typowa dla prac doktorskich opartych na dorobku w postaci

opublikowanych artykułów naukowych. Główną częścią dysertacji są 3 powiązane tematycznie artykuły opublikowane w latach 2024-2026 o łącznym IF= 8,62 i łącznej punktacji MEiN/KBN wynoszącej 190,0 pkt.

Wszystkie artykuły wchodzące w skład dysertacji są pracami opublikowanymi w renomowanych czasopismach anglojęzycznych.

Pierwszy artykuł „Alexithymia in people with tattoos. Putek J, Szepietowski JC. *Adv. Dermatol. Allergol* 2024; 41: 584-589 (o IF 1,7 i MEiN/KBN: 70 pkt) będący pracą oryginalną został opublikowany w *Advances in Dermatology and Allergology* w 2024 roku. Czasopismo to znajduje się na Liście Filadelfijskiej, w bazach Medline i jak podane jest na oficjalnej stronie, publikuje artykuły wysokiej jakości, recenzowane przez niezależnych recenzentów.

Drugi artykuł doktorantki pt. „Clinical and psychological aspects of piercing: a cross-sectional study with special attention to body dysmorphic disorder symptoms, appearance anxiety, body image perception and self-esteem. Justyna Putek, Jacek C Szepietowski; *Cosmetics* 2024; 11: 207. (o IF 3,2 i MEiN/KBN: 20 pkt) będący pracą oryginalną został opublikowany w *Cosmetics* w 2024 roku. Czasopismo znajduje się na Liście Filadelfijskiej, w bazach Medline i publikuje artykuły wysokiej jakości, recenzowane przez niezależnych recenzentów.

Trzecia publikacja pt. Body modifications in patients with chronic dermatoses: associations with body dysmorphic disorder and illness acceptance. J Putek, P Pacan, JC Szepietowski; *Acta Derm Venereol.* 2026, 106: adv-2025-0063; jest również pracą oryginalną (o IF 3,7 i MEiN/KBN: 100,00 pkt). Czasopismo *Acta Dermato-Venereologica* jest także czasopismem które znajduje się na Liście Filadelfijskiej, w bazie Medline i SCOPUS. Czasopismo, jak podane jest na oficjalnej stronie jest recenzowane przez niezależnych recenzentów i publikuje artykuły z zakresu szeroko rozumianych najnowszych osiągnięć naukowych w dziedzinie dermatologii i wenerologii.

Pierwsza publikacja doktorantki „Alexithymia in people with tattoos. (Putek J, Szepietowski JC.) będąca pracą oryginalną jest opracowaniem, w którym uwaga badaczy skupiła się na ocenie częstości występowania aleksytymii u osób z wykonanym tatuażem. Jest to praca pionierska. Na dzień dzisiejszy baza PubMed wskazuje przy słowach kluczowych „alexithymia i tattoo” tylko jedną pracę będącą właśnie częścią niniejszej pracy doktorskiej. Do rekrutacji respondentów użyto ankiety internetowej udostępnionej w grupach tematycznych zrzeszających osoby zainteresowane tematyką tatuażu na portalu internetowym Facebook. W badaniu udział

wzięło 200 osób z tatuażem i 203 respondentów bez tatuażu stanowiących grupę kontrolną. Do oceny występowania aleksytymii wykorzystano zwalidowaną w języku polskim skalę Toronto Alexytymia Scale (TAS-20). W celu bardziej szczegółowej oceny grupę z modyfikacjami ciała w postaci tatuażu podzielono na respondentów posiadających tatuaż werbalny, personalny taki jak imiona, daty, cytaty czy też inicjały i niewerbalny oparty na motywach graficznych. Do analizy statystycznej wykorzystano test t-Studenta i współczynnik koleracji rang Spearmana. W wyniku przeprowadzonych badań wykazano, że aleksytymia występuje u 23,5% osób posiadających tatuaż w porównaniu do 16,2% osób w grupie kontrolnej. Szczegółowa analiza wykazała, że osoby z tatuażem niewerbalnym uzyskały istotnie statystycznie wyższe wyniki w skali TAS-20, co wskazuje na wyższy poziom aleksytymii w tej grupie respondentów. Powyższa publikacja stanowi pionierską pracę co znacznie podnosi wartość badania i jest świetnym materiałem źródłowym nie tylko dla psychiatrów, ale również lekarzy innych specjalności pozwalając szerzej spojrzeć na problemy komunikacyjne pacjentów.

Drugą publikacją wchodzącą w skład rozprawy doktorskiej jest praca pt. „Clinical and psychological aspects of piercing: a cross-sectional study with special attention to body dysmorphic disorder symptoms, appearance anxiety, body image perception and self-esteem”. (Justyna Putek, Jacek C Szepietowski). Jest to praca oryginalna która ma charakter przekrojowej analizy psychologicznej osób posiadających kolczyki. W celu przeprowadzenia badań zastosowano cztery standaryzowane arkusze psychometryczne. Grupę badaną stanowiło 206 respondentów zrekrutowanych podobnie jak w przypadku pierwszej pracy, z tą różnicą, że punktem zainteresowania zespołu badawczego były osoby, które miały wykonany piercing. W celu oceny aspektów psychologicznych i klinicznych zastosowano polską wersję skali Inwentarz Niepokoju o Wygląd (Appearance Anxiety Inventory, AAI) służąca do pomiaru lęku i oceny ciężkości nasilenia zaburzeń dysmorficznych, skalę Body Dysmorphic Disorder Questionnaire – Dermatology Version (BDDQ-DV) służącemu ocenie postrzegania swego wyglądu i ciała przez pacjentów w celu wstępnej selekcji zaburzeń dysmorficznych, skalę Functionality Appreciation Scale (FAS) do oceny poziomu uznania funkcjonalności własnego ciała czyli zdolności do działania i tworzenia regeneracji i dbania o siebie. Zastosowano również skalę samoceny Rosenberga RSES, (Rosenberg Self-Esteem Scale) jako narzędzia pomiaru całkowitej samooceny. Po dokonanej analizie statystycznej wyników badań psychometrycznych kwestionariusza AAI wykazano, że 25,7% respondentów miało wynik powyżej progu ryzyka zaburzeń dysmorficznych, a w przy analizie danych z kwestionariusza BDDQ-DV odsetek był jeszcze wyższy i wyniósł 29,1%. W populacji ogólnej dysmorfofobia jest zaburzeniem występującym na poziomie 0,7-2,4%.

Wykazano niższą samocenę u osób z grupy ryzyka BDD co było również skorelowane z występowaniem zaburzeń psychicznych i wywiadem leczenia psychiatrycznego.

Praca podobnie jak pierwsza publikacja stanowi nowatorskie ujęcie tematu i jest opracowaniem, które pomoże zwrócić uwagę klinicystów na wnikliwszą analizę pacjentów pod kątem potencjalnych zaburzeń psychicznych, w szczególności BDD u osób z piercingiem.

W trzecim artykule pt. „Body modifications in patients with chronic dermatoses: associations with body dysmorphic disorder and illness acceptance. (Putek J, Pacan P, Szepietowski JC) będącym pracą oryginalną, uwaga badaczy skupiła się na ocenie występowania dysmorfofobii i zaburzeń lekowych u pacjentów z przewlekłymi dermatozami. Artykuł w którym doktorantka jest pierwszym autorem, stanowi cenną pozycję odnośnie oceny występowania zaburzeń dysmorficznych ze względu na nowatorskie podejście badawcze i szeroki aspekt ocenionych parametrów klinicznych. Istotne jest również to, że badanie przeprowadzono na dużej grupie badanej. W badaniu uczestniczyło 333 pacjentów którzy wypełnili kwestionariusze odnośnie danych demograficznych i subiektywnej intensywności choroby. Oceniono objawy zaburzeń dysmorfofobii za pomocą skali Inwentarz Niepokoju o Wygląd (AAI), a za pomocą Skali Akceptacji Choroby (AIS) oceniono wpływ choroby na życie pacjentów.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że BDD w populacji badanej wahała się od 26,1% u pacjentów z tatuażami i 34% pacjentów z piercingiem. Pacjenci z modyfikacjami ciała uzyskiwali wyższe wyniki w skali AAI w porównaniu do osób bez modyfikacji ciała. Analizując dane odnośnie akceptacji choroby wykazano, że pacjenci z niską akceptacją choroby byli częściej klasyfikowani jako osoby z wysokim ryzykiem BDD. Wynik był wysoce istotny statystycznie. Tak liczna grupa badana pozwoliła na ocenę modyfikacji w rzadko występujących dermatozach. Wykazano, że pacjenci z łysieniem plackowatym (4,1% vs. 3,8% $p < 0,05$) i hidradenitis suppurativa (7,1% vs. 2,1% $p < 0,05$) byli bardziej skłonni do modyfikacji ciała w porównaniu do pacjentów z innymi chorobami skóry.

Tak wysoki odsetek pacjentów dermatologicznych z modyfikacjami ciała i wysokim ryzykiem BDD wskazuje, że ocena pod kątem zaburzeń postrzegania swego ciała i oceny lęku i akceptacji choroby w przebiegu przewlekłych dermatoz może istotnie pomóc w kompleksowej opiece nad pacjentem dermatologicznym i wskazuje na olbrzymi potencjał praktyczny opracowania.

Wszystkie opublikowane przez doktorantkę artykuły są spójne tematycznie, w swoich badaniach doktorantka nakreśliła nowe spojrzenie na powszechnie występujące zjawisko modyfikacji ciała. Te pionierskie prace wnoszą istotny wkład w tak istotną dziedzinę jaką jest psychodermatologia, a przekładając się na praktykę kliniczną, pozwolą na holistyczne podejście do problemów pacjenta.

Opisane wcześniej artykuły zostały podsumowane w rozdziale streszczenie. Rozdział zawiera krótki opis powyższych prac i podsumowanie języku polskim i angielskim.

Kolejna część pracy to opinie komisji bioetycznej i oświadczenia współautorów.

W pracy został również przedstawiony życiorys i dorobek naukowy doktorantki. Lekarka Justyna Putek ukończyła studia medyczne na Uniwersytecie im. Piastów Śląskich we Wrocławiu z wyróżnieniem rektora. Odebrała 4 staże zagraniczne. Dwa w czasie trwania studiów w ramach programu ERASMUS i 2 w trakcie specjalizacji z dermatologii i wenerologii. Jest współautorem łącznie 20 publikacji naukowych. Należy podkreślić, że w 14 pracach jej dorobku naukowego występuje jako pierwszy autor. Pracą naukową doktorantka zajęła się już w czasie studiów i obecnie całkowity Impact Factor dorobku doktorantki wynosi 41,937. Jest członkiem 2 towarzystw naukowych. Czynnie uczestniczy w licznych zjazdach naukowych prezentując do tej pory 9 doniesień zjazdowych.

Doktorantka nie ustrzegła się w pracy drobnych błędów. Chciałoby zauważyć, że bardziej trafnym sformułowaniem niż „zaburzenie dysmorfii ciała” na str. 7, byłoby użycie zwrotu dysmorfofobii dlatego, że termin dysmorfia odnosi się do zaburzenia w budowie ciała. Również trafniejszym sformułowaniem na str. 11 opracowania byłoby „pomiaru kompleksowej samooceny” lub „ogólnej samooceny”, zamiast „pomiaru globalnej samooceny” które pomimo, że jest poprawne językowo, jest anglicyzmem raczej nie stosowanym w kontekście oceny pacjenta. W pracy znalazły się również drobne błędy edytorskie (np. sumaryczny IF zamiast 41,957 jest 41,937 str. 60).

Powyższe uwagi w żaden sposób nie umniejszają wysokiej wartości merytorycznej przedstawionej mi do oceny dysertacji.

Podsumowując stwierdzam, że praca lekarza Justyny Putek jest bardzo ciekawym, nowoczesnym i pomocnym klinicznie ujęciem tematu. Z tego zadania wywiązała się doskonale. Doktorantka nie tylko przeprowadziła badanie na dużej grupie pacjentów, ale planując eksperyment tworzący niniejsze opracowanie, wykazała się pionierskim podejściem do tematu, co tylko podnosi jego wartość naukową. Rozprawa doktorska jest napisana zgodnie z wymogami wyznaczonym dla

tego typu opracowań. Doktorantka pokazała, że posiada rzetelną, ugruntowaną wiedzę naukową, co umożliwiło prawidłowo zaplanować i wykonać doświadczenia i na podstawie otrzymanych wyników poprawnie sformułować wnioski.

W związku z powyższym oceniam pracę pozytywnie.

Biorąc pod uwagę wszystkie elementy przeprowadzonej oceny mogę z pełną odpowiedzialnością **stwierdzić, że rozprawa doktorska lekarz Justyny Putek pt. „Psychologiczne aspekty wybranych zabiegów modyfikacji ciała”.** spełnia warunki określone w art.187 ust. 1-4 Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (t.j.Dz.U. z 2024 r. poz.1571 z późn. zm.) oraz wnioskuję o dopuszczenie Doktorantki do dalszych etapów postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dyscyplinie nauki medyczne.

Wnioskuję również o wyróżnienie pracy.

Z poważaniem

p.o. KIEROWNIKA
Zakładu Medycyny Estetycznej
Marek Nijczyński
dr hab. n. med. Marek Nijczyński